

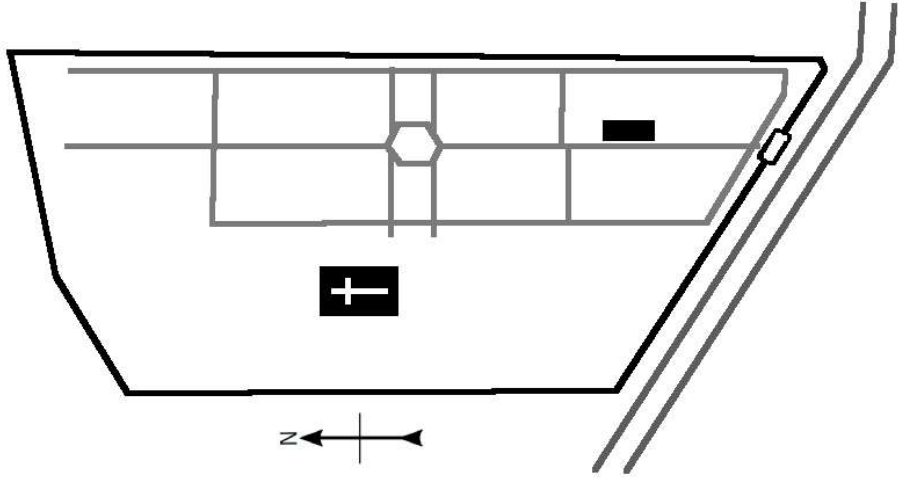
Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: RYDZYNA

Nr ewidencyjny: 3013044_1

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
ZESPÓŁ GROBÓW	MOGIŁY OFIAR TERRORU NIEMIECKIEGO z 1945 r.	KŁODA
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria II wojna światowa	
	Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / LESZCZYŃSKI / RYDZYNA
	ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ PARAFIALNY
	Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Rydzynie / 301304_5.0005.829
	Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Na prawo od głównej alejki – sektor IV, rząd 1, numery grobów 1-8 / 51°46'45.6"N 16°40'42.0"E (51.779337, 16.678326)
	Podstawowa informacja o pochowanych	OFIARY TERRORU HITLEROWSKIEGO 8 osób
	Datowanie	1945 r.
	Forma ochrony	GRÓB WOJENNY
	Wymiary (szer., głęb., wys.)	1257 x 800 x ok. 405
Material	Lastriko, marblit, granit, marmur	

¹ cmentarz wojenny / kwaterna wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkie sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
		<p>Zespół grobów składający się z 8 identycznych, indywidualnych, lastrykowych nagrobków z marblitowymi tablicami inskrypcyjnymi; w centralnej części zespołu betonowy pomnik w kształcie obelisku zwieńczonego orłem, od frontu z montowaną marmurową tablicą pamiątkową. Całość wyłożona kostką granitową. Powierzchnia zespołu: 12,5 m x 8 m.</p> <p>Wymiary pojedynczego grobu (szer. x dł. x wys., w cm) – cokół: 100 x 201 x ok. 3, płyta wierzchnia: 69,5 x 171 x 8; podstawa pod pionową płytę: 95 x 17 x 14,5, dwa podnóżki pod płytę pionową: 21,5 x 12,5 x 7,5, pionowa płyta: 74,5 x 10,5 x 56,5, tablica inskrypcyjna: 65 x 1 x 46.</p> <p>Cokół pod pomnikiem – pierwszy poziom: 201, 5 x 202,5 x 32,5, drugi poziom: 140 x 141 x 21; podstawa pomnika: 82 x 80 x 60,5, pomnik: 71 x 70,5 x 240; tablica z napisem: 50 (na dole) i 37 (u góry) x 63; całość zwieńczona betonowym orłem bez korony o wys. ok. 50.</p> <p>--- Napis:</p> <p style="text-align: center;">† Tu zostali pogrzebani. rozstrzelani przez siepaczy hitlerowskich na przedmieściu Rydzyny dnia 28 stycznia 1945 r. najlepsi synowie i córki Polski Cześć Im i chwała!</p>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.	
8 osób zostało rozstrzelanych pod murem cmentarnym przy ul. Kościuszki w Rydzynie i pochowanych w różnych częściach cmentarza, skąd zostali ekshumowani po wojnie. W 1987 r. władze Rydzyny sfinansowały jednolite nagrobki na wszystkich grobach.	<p>„Przewodnik po upamiętnionych miejscach walk i męczeństwa...”, Warszawa 1988, s. 414.</p> <p>Baza IPN straty.pl.</p> <p>Pisarczyk Edward, <i>Miejsca pamięci narodowej w Gminie Rydzyna</i>, Rydzyna 2006.</p> <p>Bogdanowicz Jerzy, <i>Ziemia leszczyńska styczeń 1945</i>, Leszno 2013.</p> <p>Piwoń Aleksander, <i>Miejsca pamięci narodowej w leszczyńskim. Przewodnik</i>, Leszno 1984.</p>	<p>8 osób rozstrzelanych przez Niemców 28.01.1945 r. pod zarzutem szykowania flag polskich w związku ze zbliżającym się frontem:</p> <p>Bieniaszek Stefan – ur. 9.06.1923 r., zam. Winiary, robotnik;</p> <p>Drewniak Roman – ur. 6.08.1916 r., robotnik;</p> <p>Grzęda Czesław – ur. 30.06.1924 r., zam. Sulisława[?], robotnik;</p> <p>Kokot Piotr – ur. 9.06.1919 r., zam. Sulisława[?], robotnik;</p> <p>Kuźniak Edmund – ur. 12.08.1925 r., rolnik;</p> <p>Olesińska Jadwiga – ur. 14.10.1922 r., służąca;</p> <p>Płaczek Adela – ur. 8.12.1924 r., służąca;</p> <p>Tomczak Stanisław – ur. 8.05.1912 r., robotnik.</p>	
	Załączniki		
	<p>Dokumentacja fotograficzna – stan na 26.10.2022 r. – w wersji elektronicznej.</p> <p>Zdjęcia archiwalne – w wersji elektronicznej.</p> <p>Załącznik nr 1 – Inskrypcje.</p>		
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):	Sławomir Józefiak, 27.10.2022 r.		